

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

"EL NUEVO PERIODICO"

REDACCION Y ADMINISTRACION: RECONQUISTA 268, Esq. 42 BUENOS AIRES

Leto I.

BUENOS AIRES, 14. OKTOBRA 1933

Štev. 4.

NAROCNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.
LIST IZHAJA OB SOBOTAH

Prijateljstvo med Argentinijo in Brazilom

Argentinskega državnega predsednika so sprejeli v Riu de Janeiro z izrednimi častmi - Predsednika obeh ljudovlad sta podpisala važne konvencije ter mirovni pakt

Predsednik argentinske republike general Justo je prispel s svojim spremstvom v glavno mesto Brazila preteklo soboto. Tamošnje oblasti in prebivalstvo so mu priredili izreden sprejem, ki je napravil globok vtisek na vse člane argentinskega izrednega poslaništva. Ulice so bile prenapolnjene navdušenih meščanov, ki so z živahnim vzklikanjem pozdravljali odlične goste. Na mnogih krajih je manifestirajoča množica pretrgala policijske kordone ter se približala vozilom, v katerih so se peljali zastopniki bratske republike.

Predolgo bi bilo naše poročilo, če bi hoteli, tudi pavršno, opisovati obširni program, ki so ga bile pripravile brazilske oblasti v čast argentinskemu predsedniku. Omeniti hočemo radi tega le najvažnejše ceremonije.

V soboto zvečer je priredil predsednik začasne brazilske vlade g. Vargas večerjo, ki se je vršila v palači Itamaraty. Ob tej priliki je z daljšim govorom pozdravil goste ter je obenem podčrtal krvno sorodnost in skladnost interesov, na katerih sloni prijateljstvo med Argentinijo in Brazilom. Naglašal je, da so nespornost prijateljstva iz preteklosti že zdavnaj pozabljeni in zabrisani ter da sloni prisrčnost odnošajev med ljudovladama na povsem naravnih in trdnih temeljih.

General Justo mu je odgovoril ter se predvsem zahvalil za izreden sprejem, ki so mu ga priredili gostoljubni Brazilijanci, nakar se je dotaknil važnih mednarodnih vprašanj, ki nespornost zanimajo ne samo Južno Ameriko, marveč ves svet. Dejal je, da je prišel v obiske zato, da okrepi politične in gospodarske vezi med Brazilom in Argentinijo. "Ni ga naroda na svetu", je dejal, "ki bi bil tako velik in močan, da bi lahko sam sebi zadostoval." Preveč se je že grešilo povsod proti temu dejstvu in v tem tiči glavni vzrok sedanje vesplošne gospodarske krize. Iz hude zagate, v katero je zašlo človeštvo, ni drugega izhoda: popraviti treba, kar se je zagrešilo; narodi morajo spet odpreti svoje meje, roke si morajo podati za vzajemno delo.

Dataknil se je tudi žalostnega poglavja bratomorne čakovske vojne med Bolivijci in Paragvajci ter podčrtal potrebo mirnega in prijateljskega sožitja med državami tega kontinenta. Rekel je, da je prišel v Rio tudi zato, da podpiše pogodbo o nevtalnosti, ki naj zajamči trajen mir v Južni Ameriki. Mir mora temeljiti na svečani izjavi držav, da ne bodo priznavale nobene pravice osvojevalni vojni:

nihče ne sme upati, da si bo silo in vojno pridobil večjo moč.

Naslednje dni so se vršile razne druge svečanosti na čast gostom, ki so si, poleg drugega, ogledali tudi veliko razstavo v Riu de Janeiro.

Najbolj pomemben pa je bil pretekli terek, ko so predsednika Argentinije in Brazila ter zastopniki Čileja, Meksike, Paragvaja in Urugvaja podpisali v veliki dvorani palače Itamaraty protivojni pakt, ki odpira novo dobo miru in dela za ves kontinent.

GETULIO VARGAS

S to važno mirovno pogodbo izjavljajo pogodbene države, da obsojajo napadalno vojno v odnošajih med sabo ter "z drugimi državami". Spori in nespornost prijateljstva med njimi se bodo morali reševati na miren način nadalje, da se spori glede mej ne bodo smeli reševati z nasilnimi sredstvi ter da "ne bodo priznale nobene teritorialne uredbe", ki bi temeljila na sili in orožju.

K tej pogodbi bodo lahko pristopile še ostale države, ki je sedaj niso podpisale. Tekom istega dneva so bile podpisane še druge konvencije med Argentinijo in Brazilom. Konvencija o trgovini in plovbi določa, da bo blago obeh držav uživalo vedno enake ugodnosti, kakor veljajo za katerokoli drugo najbolj favorizirano nacijo. Transitna trgovina, toliko po suhem, kolikor po vodi, bo prosta slehernih davkov in pristojbin.

Pogodba o zračni plovbi, določa, da bodo v mirnem času smela letati letala obeh držav svobodno nad ozemljem ene in druge, dasi bodo morali letalci spoštovati nekatere predpise, ki so v paktu podrobno določeni. Podpisali so se tudi dogovori o pobijanju tihotapstva, o izročevanju zločincev, o pospeševanju tujskega prometa, o gojitvi medsebojnih kulturnih in trgovinskih stikov. Nad vse pomemben je tudi dogovor, ki določa, da bosta vladi — argen-

tinska in brazilska — od časa do časa dala pregledati zemljepisne in zgodovinske učne knjige, ki so v rabi na šolah ter da se bo iz teh knjig črtalo vse, kar bi spominjalo na razprtije in zablode iz preteklosti ter bi v dušah mladih učencev moglo vzbujati mržnjo do kateregakoli drugega ameriškega ljudstva.

V sredo večer je general Justo odpotoval s svojim spremstvom proti mestu Sao Paulo, od koder se bo odpeljal proti Santosu in nato v Montevideo. Na postaji v Riu de Janeiro so se poslovili od odličnih gostov brazilskega predsednika dr. Vargas, člani vlade ter diplomatskega zbora in ogramna množica ljudstva, ki je navdušeno pozdravljala odhajajoče zastopnike argentinske republike.

NOVA VLADA NA ŠPANSKEM

Po nekaj dni trajajoči vladni krizi, katere reševanje, je bilo precej težko radi zamotanega notranjega položaja v španski republiki, se je Martinezu Barriosu posrečilo sestaviti kabinet, v katerem so zastopane skoro vse republikanske stranke. Ker je bilo pa že v naprej pričakovati, da bo tudi takšna vlada naletela v sedanjem parlamentu na hud odpor, je predsednik ljudovlade Alcalá Zamora razpustil parlament ter določil, da se bodo vršile volitve 19. novembra. Nove "cortes" bodo imele svojo prvo sejo v prvi polovici decembra.

PROCES RADI "REICHSTAGA"

Lipski proces radi požiga poslopja nemškega državnega zbora se še zmerom nadaljuje. Van der Lubbe, ki je priznal, da je zanetil požar, je tekom razprave že večkrat dokazal s svojimi odgovori, da njegove duševne sposobnosti ne morejo biti povsem normalne.

Bolgarski komunist Dimitrov je pretekle dni, tekom razprave, tako drzno odgovarjal predsedniku ter žalil policijo in sodni dvor, da so ga morali odvesti iz dvorane.

V torek se je proces nadaljeval v Berlinu, in sicer prav v posloppju "Reichstaga", ter so se začele zaslišavati prič.

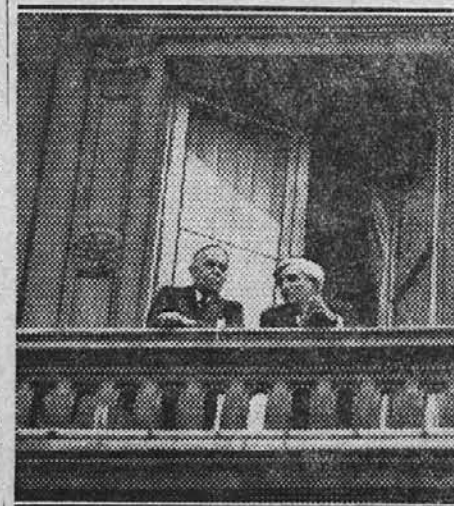
TRAGEDIJA NA MORJU

Pri Bermudskih otokih se je potopil preteklo soboto grški parnik "Annoula". O posadki, ki je štela 24 oseb, ni bilo sprva nobenega sledu. V torek pa je italijanska ladja "Montenlo" javila, da je našla enega izmed čolnov potopljenega broda ter rešila kapetana in štiri mornarje.

RAZNE VESTI

RAZOROŽITEV

Med zastopniki velesil, ki se udeležujejo sej občnega zbora Zveze narodov, se vršijo v poslednjih dneh pogajanja, katerih namen je najti podlago za nadaljevanje že večkrat prekinjene razorožitvene konference.

Francoski zunanji minister Paul Boncour in angleški zastopnik Lord Tyrrel na balkonu v Quai d'Orsayu.

Nemčija je zahtevala, naj bi se ji dovolila ona obrambna vojna sredstva, katerih raba ji je po versailleski mirovni pogodbi zabranjena. Francozi se tem zahtevam protivijo in imajo na svoji strani tudi Anglijo in Združene države Sev. Amerike, na katere so nemške pretirane zahteve napravile slab vtis, ki ga skuša nemška vlada sedaj baje popraviti.

EKSPLOZIJA NA ANGLEŠKEM PODMORNIKU

Iz še ne pojasnenih vzrokov je eksplodirala na angleškem podmorskem čolnu "L 26" neka baterija in je bilo pri tem ranjenih petnajst mož posadke.

IRSKEGA "DUCEJA" SO NAPADLI

Generala O'Duffyja, vodjo irskih fašistov, takozvanih "Modrih srajc", je napadla velika množica v Dublinu, ko je zapuščal hotel, v katerem je bil nastanjen. Nekdo izmed napadalec je ustrelil nanj in ga precej hudo ranil v glavo. General se je moral zateči v poslopje, ki ga je pa množica obkolila. Policaji in vojaštvo, ki je moralo prihiteti na pomoč, so imeli mnogo posla preden se jim je posrečilo razgnati napadalec.

PO ATENTATU NA DOLLFUSSA

Na podlagi preiskave, ki jo je izvršila dunajska policija radi atentata na kancelarja Dollfussa, se bo moral atentator Dertil zagovarjati pred kazenskim sodiščem radi poskušane umora. Kazensko sodno postopanje se je uvedlo tudi proti njegovim sokrivcem Weigensammerju in Muellerju.

NOV REKORD

Italijanski podpolkovnik Cassinelli je prekosil preteklo nedeljo dosežani hitrostni rekord v letanju. Preletel je razdaljo od sto kilometrov v 9 minutah in 32 sekundah; letel je torej z brzino 629 km in 370 m. na uro.

VELIKE POPLAVE NA GORIŠKEM

Iz Trsta prihajajo poročila o velikih poplavah v mnogih krajih naše goriške dežele. Hudi nalivi so povzročili preteklo sredo, da so mnoge reke in potoki prestopili bregove ter poplavalili obsežna polja.

Tudi Soča je silno narastla in so njene vode povzročile mnogo škode posebno pri Kanalu, kjer je voda dosegla višino desetih metrov.

Podrobnejših vesti še ni ker so mnoge zveze pretrgane.

NEMŠKA VLADA SKRBI ZA ZIMO

Nemško javnost je presenetil velikopotezni načrt državnega propagandnega ministra dr. Goebbelsa, ki bo globoko posegel v privatno življenje vsakega posameznega državljanca. Dr. Goebbels je ta načrt, ki ima zvoneči naslov "Boj proti lakoti in mrazu", predložil v ministrstvu za propagando v navzočnosti Hitlerja ožjemu krogu povabljenih.

Po tem načrtu bo vsaka prva nedelja vsakega meseca posvečena zimski pomožni akciji. Sredstva za izvedbo tega načrta se bodo pobirala po cestah in hišah. Nemška javnost bo morala vsako prvo nedeljo v mesecu opoldne imeti kosilo "iz enega lonca", ki ne bo smelo stati več kakor 50 pfenigov za osebo. Isto bo veljalo tudi za vse gostilne, hotele in jedilne vozove na železnicah. Denar, ki se bo pri tem prihranil, se bo brez dobikov odvajal pomožni blagajni. Nameščenci in uradniki bodo morali prevzeti postopne odtegljaje od svojih mesečnih prejemkov v korist zimске pomožne akcije. Zaposleni delavci bodo morali mesečno oddati iznos zaslužka za eno delovno uro. Lastniki bančnih in čekovnih računov si bodo morali dati mesečno odpisati določene zneske s svojih računov v korist te akcije. Razen tega bodo izdane dobrodelne pisemske znamke in bo uvedena posebna loterija. Nabiranje živil po deželi se bo moralo po možnosti vršiti v času žetve. Po veletrgovinah z živili in manjših trgovcih se bo blago nabiralo tako, da bodo lastniki trgovin napovedali množino in vrsto razpoložljivega blaga, ki bo zabeleženo v posebnih zbirnih polah, na podlagi katerih se bodo izdajala nakazila. Sličen bo postopek tudi za nabavo kuriva in obleke. Vsa zabavišča bodo morala mesečno oddajati čiste dobičke enega večera. Vsa ta akcija bo obvezna za vse sloje prebivalstva.

VELIK POŽAR V ANTOFAGASTI

Iz Čileja poročajo, da je do tal pogorela tamošnja največja gledališka dvorana "Teatro Imperio". Ognjegasci so si zaman prizadevali, da bi rešili poslopje.

ARGENTINSKE VESTI

Día de la Raza

V četrtek, 12. t. m., je Amerika proslavljala obletnico odkritja Novega sveta, ki je obenem praznik prebivalstva prostranih ameriških dežel: Día de la Raza.

Obujajo se nam ob tej priliki spomini na velikega pomorščaka Krištofa Kolumba, katerega mu so njegova podjetnost, vztrajnost in globoka zaverovanost v lastno moč in sposobnost dvignile trajen spomenik v zgodovini človeštva.

Kolumbovo življenje nam služi lahko v resnici za vzgled in primer, kolike ovire lahko premaga vztrajna in močna volja moža, ki ne obupa v kljub navidezno nepremostljivim težkočam, ki mu zapirajo pot do uspeha in cilja. Posebnost za izseljenca, ki je zapustil rodno grudo in se odpravil po svetu iskati boljše sreče in lepših uspehov za svoj trud in snov, je življenje te velike zgodovinske osebnosti polno pomena.

Obletnica odkritja Amerike pa je tudi praznik ameriškega ljudstva, praznik narodov, ki si s vztrajnim delom utirajo pot do lepše bodočnosti in blagostanja.

Letos se je ta praznik obhajal s pomembnim činom, katerega namen je zagotoviti ameriškim državam dolgo dobo mirnega sožitja ter ustvariti s tem temelj za plodonosno delo na polju gospodarskega napredka: zastopniki šestih ameriških ljudovlad so podpisali pretekli torek v Rio de Janeiro pogodbo o miru, ki odpira novo poglavje v zgodovini ameriških držav.

Dogodki v pokrajini San Juan

Med vinogradniki v pokrajini San Juan se je bilo pričelo že pred meseci širiti nezadovoljstvo radi visokih davščin, ki so jih morali plačevati. Da bi kaj dosegli pri pokrajinski vladi, so se vinogradniki združili v organizacijo, ki se je začela poganjati za znižanje davkov. Ker pa ta prizadevanje niso imela uspeha, se je spor med vinogradniki in vlado od dneva do dneva bolj ostril, tem bolj, ker so se bili vinorejci domenili, da ne bodo do nadaljnjega odpošili vina ter so se s tem izognili plačevanju davkov.

Da bi njihovo gibanje nekoliko več zaleгло, so se organizirani vinorejci obrnili na zvezo trgovcev, da bi jim tudi ona dala "eno roko." Napetost se je tako le še ojačila ter se širila. Kljub vsemu pa vlada ni hotela popustiti, marveč je uporne davkoplačevalce obdolžila, da se za njihovim navidezno gospodarskim gibanjem skriva politična opozicija proti sedanjemu pokrajinskemu režimu.

Tako se je zgodilo, da je zveza trgovcev sklenila pretekli teden, da se bodo v znak protesta proti previsokim davkom zaprle vse

trgovine v soboto opoldne ter da bodo ostale zaprte do srede zvečer. Vinorejcem in trgovcem se je bila med tem priključila tudi Enotna delavska fronta, ki je grozila s protestno stavko.

V soboto so se res začele zapirati trgovine, a so se oblasti hitro zgenile, da bi omejile, če že ne preprečile to protestno manifestacijo. Nastopile so z veliko energijo, kakor smemo pač sklepati po dejstvu, da ja policija aretirala skoro vse vodilje tega gibanja, med njimi tudi dva predstavnika delavske zveze. Radi tega je prejela osrednja vlada v Buenos Airesu že nebroj protestov in je v San Juanu zavlada precejšnja napetost. Delavstvo je proglasilo stavko "de los brazos caídos" in mnoge trgovine, ki so se bile odprle na pritisk oblastev, so se spet priključile protestnemu gibanju.

VLADNI KREDIT NA TRGU

Za kritje nekaterih nujnejših izdatkov je poprašala argentinska vlada pri tukajšnjih denarnih zavodih za 30dnevni kredit v znesku od 15 milijonov pesov in po 1 1/2 od sto letnih obresti. Kredit je takoj dobila in so ji banke celo ponudile 25 milijonov.

IZ BUENOSAIREŠKE KRONIKE

Oborožen upor v jetnišnici

Pretekli petek zvečer je izbruhnil v kaznilnici "de los encusados", ki se nahaja v ulici Caseros, oborožen upor, kar je vsekakor nekaj nenavadnega, če pomislimo, da je v vsaki jetniš-

nici navada, da pregledajo in pretipajo slehernega novega gosta, preden ga spravijo v varno celico, in da je tudi občevarje jetnikov z zunanjim svetom, z obiskovalci i. t. d., vedno strogo nadzorovano.

Kakor običajno, so tudi v petek zvečer stražniki vodili kaznjence k obedu. Na neko znamenje, ki je bilo gotovo že prej dogovorjeno, so kaznjenci začeli kričati ter so navalili na čuvaje. Začelo je tudi pokati, ker so bili jetniki oboroženi z revolverji in bombami. Nastala je nepopisna zmeda, nekaj oseb se je zgrudilo na tla v mlako lastne krvi. Pazniki so seveda odgovorili na napad z orožjem, a so kmalu videli, da se sami ne bodo mogli dolgo upirati proti upornim jetnikom, ki so bili v premoči in dobro oboroženi. Vodstvo kaznilnice je radi tega takoj poklicalo na pomaganje ognjegasce, četo za napad s plini in policijo na konjih.

Pričel se je boj, ki je trajal približno četrt ure. Upornike so razorožili ter jih spet spravili v celice. Boj je imel, kakor smo že omenili, tragične posledice. Na tleh sta obležala mrtva paznik Negri in "pistolero" Marco Contusi. Ranjenih pa je bilo približno deset oseb, izmed katerih so bili nekateri odnesli prav težke poškodbe. Ranam sta podlegla čez par dni še čuvaj Juan Carrasco ter njegov tovariš Manuel Vidal. Med žrtvami je največ jetniških paznikov, kar je tudi razumljivo, če pomislimo, da se je napad izvršil nad vse nepričakovano. Težko ranjen je tudi zloglasni "pistolero" Pereyra, eden izmed glavnih voditeljev vstaje.

Nič čudnega ni, če je ta dogodek napravil globok vtis na

tukajšnjo javnost, ki si res ne more razrešiti zagonetko, ki jo predstavlja dejstvo, da so jetniki v kaznilnici ulice Caseros bili oboroženi s strelnim orodjem in celo z bombami.

Oblasti so uvedle preiskavo, katere naloga je, da pojasni tudi to uganko. Policija domneva, da je bil upor organiziran od zunaj z namenom, da bi se jetniki rešili, ter spravlja ta dogodek tudi v zvezo z zaroto, ki so jo bili organizirali, kakor zagotavljajo oblasti, radikaliski skrajneži pod vodstvom bivšega generala Toranza.

HUD ALARM

Prejšnji teden, v petek, je bila policija spet na nogah; številni detektivi, četa policajev s karabinkami in strojnimi puškami, oddelek za pline ter oklopni avtomobil so bili mobilizirani. Tej veliki pripravi je dala povod ovadba, da se je zatekla v neko v hišo v ul. Capdevila, na Avellanedi, tolpa tolovajev. Policija je obkolila hišo ter vdrla vanjo, a našla v njej samo enega zločinca, nekoga Fernández Domígueza iz Brazila, ki ima na vesti umor Angela Morgia ter je zapisan kot nevaren ekstremist. Drugi tički so pa bili še pravočasno ubežali iz kletke. Policija jih išče.

PROTI ZAKONU O HIPOTEKARNEM MORATORIJU

Skupina zastopnikov tukajšnjih argentinskih in drugih bank je obiskala državnega podpredsednika dr. Roca ter mu obrazložila vzroke, ki govore proti promulgaciji zakona o hipotekarnem moratoriju, ki ga je pred nedavnim odobrila parlament. Predstavniki bančnih zavodov trdijo, da bi ta zakon dolžnikom prav malo koristil, upnike pa bi spravil v težaven položaj. Dr. Roca je obljubil, da bo o zadevi govoril s finančnim ministrom.

NAPAD NA OBČINSKE MOŽE

Tekom seje občinskega sveta, ki se je vršila v torek, je priletela z galerije, ki je bila polna občinstva, plinska bomba in padla med občinske svetovalce. Med poslušalci je nastala precejšnja panika in je vse drlo proti vratom. Tudi svetovalci sami so morali zapustiti sejno

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

15. oktober — devetnajsta pobinkoštna nedelja — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne. Ostale španske božje službe vsako nedeljo ob pol sedmih, pol osmih in devetih, in večernice ob šestih popoldne.

16. oktober — ponedeljek — spomin svete poljske vojvodkinje Hedvige.

17. oktober — torek — spomin svete Marije Marjete Alacoque redovnice v Paray-le-Monial blizu Lyona na Francoskem, velike širiteljice pobožnosti do Srca Jezusovega.

18. oktober — sredo — spomin svetega zdravnika, Pavlovega spremnjevalca in evangelista Luka.

19. oktober — četrtek — spomin svetega franciškanskega duhovnika Petra Alvantara.

20. oktober — petek — svetega poljskega duhovnika, slavnega profesorja in pisatelja Janeza Kentškega.

21. oktober — sobota — spomin svete device Ursule in tovarišic, ki so jih usmrtili divji Huni zaradi stanovitne vere v Kristusa.

22. oktober — dvajseta pobinkoštna nedelja, posebej posvečena misijonski misli — slovenske božje službe dopoldne in popoldne po navadi.

Delavniške svete maše vsak dan ob pol sedmih.

CERKVENA KRONIKA

Zakrament svetega krsta je prejela Neža Marija Rogelj. Botrovala sta ji gospa Karolina Lasič in gospod Jožef Bašin.

Zakrament svetega krsta je prejela Olga Marija Jamšek. Botrovala sta ji gospa Terezija Benulič in gospod Anton Benulič.

V bolnici Alvear je nenadoma preminul Valentin Mlakar doma iz Iga vasi pri Ložu na Notranjskem in zadnji čas stanujoč i Buenos Airesu, Bellavista 1122. Pokopan je bil na pokopališču Chacarita. Naj počiva v miru!

dvorano, ker je iz bombe začel uhajati plin, ki povzroča solzenje. Oblasti so aretirale trojico argentinskih mladeničev, ki so priznali, da so pripravili in izvršili ta napad. Policija je slutila, da se nekaj pripravlja in je radi tega poslala tudi konjeniški oddelek pred mestno hišo. Skrbno so pregledovali vstopnice in vsakega radovedneža, ki je hotel na galerijo, so pretipali, če nima kakšno orožje pri sebi. Pa v klub vsemu....

KDOR BOLEHA ZA KAPAVICO

MORA

VEDETI, da:

- 1) Ni priporočljivo zdraviti se na mesečne obroke, ker se na ta način okrevanje samo zavlačuje.
- 2) Ni priporočljivo podvreči se brezplačnemu pregledu niti poslušati brezplačne nasvete, ker se bolniki s tem navadno samo varajo.
- 3) Ne sme dovoliti aplikacijo nobenih injekcij, ker je to zastarel način zdravljenja, ki povzroča razne komplikacije.
- 4) Ne sme jemati zdravil brez izrecnega zdravnikovega predpisa, ker bi si sicer samo zastrupil želodec in uničeval živce.

OBRNITE SE NA

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BRASIL 923

NIMAMO PRAKTIKANTOV NITI BOLNIŠKIH STREŽNIKOV

ODPRTO OD 10. do 12. in od 15. do 21. ure

HOČETE BITI ZDRAVLJENI OD VESTNEGA IN ODGOVORNEGA ZDRAVNIKA, ZATECITE SE NA

CLINICA MEDICA CANGALLO DR. A. GODEL

Zdravi ravnatelj dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje BLENORAGIJE - KAPAVICE

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJ. ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SPOLNE (606-914) - Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČEN

Zenske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno spanje — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni.

ŽARKI X - DIATERMIJA - ANALIZE

Govori se slovensko. Sprejemanje strank od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

Calle Cangallo 1542

Jutri, 15. t.m., ob 16. uri - v ul. Rioja 452 - vel. prireditev za slovensko šolo v Villa Devoto

Cerkev in fašizem v Julijski krajini

"Slovenec" piše: Znano je že, kako uspešno deluje upravitelj goriške nadškofije za uničenje in zatiranje vsega slovenskega v škofiji. Iz goriškega Alojzijevejšča je izgnal vse prešnje osebe, od vodje do vratarja. Tudi šolske sestre je izgnal; od teh jih je pet odšlo v Argentino. Iz Malega semenišča je spodil 10 služkinj Slovenk, namesto teh pa poklical 16 oseb (10 samostanskih sester in 6 služkinj) Italijank. Iz velikega semenišča je izgnal že pred časom 9 oseb. Iz škofije je odslovil slovensko služabništvo. Ko je svoječasno neki slovenski duhovnik posredoval pri Sirottiju z Alojzijevejšča, mu je zažugal v vljudnih besedah s policijskom preganjanjem. Prepovedal je slovenske listke in slovensko petje pri procesijah. Vpeljal je ponekod laške kaplane in katehete, ki delajo ponajveč le zgago v župniji. Tako n. pr. se je neki tak pritožil v Gorici, ker ni bil povabljen k župniku na večerjo o priliki neke cerkvene slovesnosti. Za tako ničevost stvar se je moral župnik zagovarjati pred oblastmi. V neki hribovski župniji je učitelj ovadil župnika, češ, da je on kriv, ker otroci ob koncu sv. maše za sklep šolskega leta niso zapeli z učiteljem nekih pesmi v laškem jeziku; prišla je preiskava iz Gorice nalašč za to reč. Župnik Ivan Mozetič v Ravnah je meseca marca dobil policijski opomin (diffida), kjer je nastopil proti pohujšanju v šoli. Take in podobne reči se dogajajo pod sedanjim upravitelstvom nadškofije. To so tudi razlogi, da upraviteljstva ni konec in še ne bo konec. Težko je namreč dobiti osebo, ki bi garantirala nadaljevanje sedanje smeri.

BENEŠKI SLOVENC NE SMEJO MOLITI V SLOVENSKEM JEZIKU.

Iz Vidma poročajo, da je 70 katoliških duhovnikov Slovencev, katerih župnije so v področju videmske nadškofije, bilo pod grožnjo aretacije v prisotnosti karabinierjev prisiljenih sprejeti na znanje odlok talijanskih civilnih objestev, da v

cerkvah ne smejo več pridigati v slovenskem jeziku. Prizadeti duhovniki so poslali protest Vatikanu.

Kap je zadela veletrogovca Josipa Muniha iz Sv. Lucije ob Soči. Kmalu nato je umrla, tudi od kapi zadeta, njegova žena Marija. Z ugledno družino sočustvujejo vsi, ki so pokojnika poznali. Naj počivata v miru v zlati zemlji, ki sta jo tako vroče ljubila!

IZSELJENIŠKI KOMISARJAT V ZAGREBU

se je preselil v nove prostore bliizu glavne zagrebske železniške postaje ter ima sedaj naslednji naslov: Palomotičeva ulica 59. I. nadstropje.

PROSTOVOLJNI DELAVCI NA NEMŠKEM

Glasom poročila, ki ga je objavil nemški delovni komisariat, je bilo koncem avgusta zaposlenih s prostovoljnimi delom 257 tisoč 257 mladencev.

★ ★ ★ ★ ★

Lepotica iz Virginije Evangelina Glidewell, ki se je udeležila lepote tekme v Atlantic Cityju.

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)

(2)

Potrebovali so nekoliko kurjačev, pa je že tako v navadi, da je denar najboljši priporočilo. Zaposlili so ga in, ko je parnik zapuščal pristanišče, je že delal pri premogu na dnu ladje.

Če bi bil kdo rekel gospodu Redderju, da ga je naključje spravilo v bližino enega izmed najbolj zloglasnih zločincev naših dni, bi bil nezaupno odkimal ter povedal z zelo prepričujočimi in ljubeznivimi besedami, da tega ne verjame.

Ko so ljudje iz Scotland Yarda govorili o tem izrednem dogodku, so vedno pričevali svoje razlage z besedico "če"... "Če" bi Redsacka takrat ne bili imeli zaprtega v celi. "Če" bi ga bil gospod Reeder videl... Mnogo dela bi se bilo, seveda, prihranilo, saj so bili vsi prepričani, da se to delo ni začelo in tudi ni končalo z zadevo "Banka L. & O."

Ni bilo verjetno, da bi gospod Reeder pozabil na Redsacka. Ko je prispel na Aglesko, se mu je zdelo, kakor da pozna ime tega človeka že dolgo. Imel je v svoji listnici kratke beležke o njegovi preteklosti, saj se je vedno zanimal za zgodovino slehernega zločince; menil je, da zločin, prav tako kakor umetnost, ne pozna državnih mej.

Vsekakor pa je bilo čudno, da mu nikoli ni prišlo na misel, da bi bil spraval Redsacka v zvezo s slučajem Banke L. & O.

Mr. Reeder je le poredkoma zahajal v gledališče. Ko je šel h kakšni predstavi, so se mu bolj dopadle močne in romantične žaloigre nego one komedije, polne finega in zamotanega dušeslovja, ki imajo takšen uspeh med premožnimi sloji.

Predstavljal so "Ločena srca" in ker je bil že ob zaključku prvega dejanja ugani ves zapletež igre, se je nekoliko zadolgačasil in od tega hipa dalje ni imela igra zanj nobene privlačnosti več.

Reeder se je sprehajal po predstavi, kadil eno izmed svojih cenihih smotk ter bil že pripravljen, da se spet vrne v dvorano, ko bodo zvonci začeli klicati občinstvo, pa se je tedaj dogodila ona neprijetnost, ki je prekrizala vse njegove načrte.

Približal se mu je zelo fin gospod; močan, velik in zelo eleganten. Ne njegovem obrazu je igral neizbrisen nasmešek zadovoljnosti. Njegove brčice so končavale v dve zelo tenki spicji in njegovi veliki nohti so bili zelo skrbno negovani. Obleko je imel kakor ulito in ko ga je Mr. Reeder imel pred seboj, je čutil, da se mu obuja želja, da bi šel gledat še drugo dejanje žaloigre, katero je bil prej tako nelaskavo sodil.

"Vi ste gospod Reeder?", je vprašal na način, da se odgovoru ni bilo mogoče izogniti. "Jaz sem Hallaty od gunnersburyške podružnice

Banke L. & O. Nekoč ste me obiskali radi nekega človeka, ki je sleparil s čeki."

Mr. Reeder je nastavljal očala na spodnji konec svojega nosu in je preko stekla pogledal svojega novega znanca.

"Da, spominjam se, da je v Gunnersburyju obstojala neka podružnica banke.... Pa je res zanimivo.... hm.... videti, kako napredujejo te banke."

"Nekaj mnogo bolj izrednega se mi zdi, videti Vas v gledališču", je dejal Hallaty ter se zasmejal.... "Da, tako izgleda."

"Pred vsem", je nadaljeval zgovorni človek, "ko se spomnim, da sem govoril pred par dnevi o Vas z Lordom Lintilom.... Vi ga morate poznati.... Jaz ga poznam osebno; prav za prav sva velika prijatelja."

Mr. Reeder se je začudil. "Da?", je dejal s spoštovanjem. "Od njegovega tretjega bankrota nisem več videl lorda Lintila. To je zelo zanimiv človek."

"Tudi ljudje visokega pokoljenja imajo lahko svoje nesreče", je rekel Hallaty z nekakšno resnostjo.

"Govorili ste mu o meni?.... In kaj Vam je dejal?...."

Za hip se je zdelo, kakor da vojda gunnersburyške podružnice ne namerava nadaljevati s pripovedovanjem svojih aristokratskih spominov.

"Da ste zelo spretni". Izgledalo je, da gospodu Reederju ta poklon ni bil preveč po godu. "Govorili smo o sleparijah, ki se

vrše na škodo nekaterih bank in o tem, kako se zdi skoro nemogoče spraviti krivce pod ključ. In to je, kar bi radi dosegli: spravili bi jih radi pod ključ", je svečano dodal g. Hallaty. Njegov vodeni pogled ni niži za hip zapustil detektivovega obličja.

"To je občudovanja vredna namera", je prijazno odgovoril Mr. Reeder med tem ko se je vpraševal, ali bo od tega razgovora dobil kakšno važno vest.

"Mislim, da mora pač biti na kakšen način mogoče preprečiti, da se te sleparije preprečijo."

"Seveda mora to biti mogoče." Pogledal je na uro in vzdignil glavo.

"Zelo rad bi videl tudi drugo dejanje te igre", je dejal ter se pri tem prav brez sramu zlagal.

"Zeel bi", je ljubeznivo nadaljeval g. Hallaty, "da bi se mi poverila ena izmed teh zadev...."

K sreči je začel zvonec v tistem hipu brniti in g. Reeder se je tedaj izmuznil. Pa ne za dolgo, kajti, ko je po tretjem dejanju zapuščal gledališče, je naletel na svojega prijatelja, bankirja, ki ga je pričakoval. "Ali ne bi šli z mano v klub, na kozarček?"....

"To bi me zelo veselilo, gospod... hm..."

Hallaty mu je moral že v tretje povedati svoje ime.

"Ampak v klube ne zahajam in močnih pijač tudi ne pijem... Jaz pijem samo ječmenovo vodo."

"Ali Vas lahko peljem kam drugam?", je vprašal g. Hallaty.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireske in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

ZDRAVIMO

SIFILIS 606-014. — Moderno zdravljenje
 BLENORAGIA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. — Prostatitis vnetja in spolne bolezine.
 KRVNE BOLEZNI. Slaba kri — švahost.
 SRCE. Srčne napake — hibe.
 ŽELODEC. Čreva — krislina — jetra.
 Želodčne bolezni se zdravijo, vzrok, od kje izvira bolezen, po profesorju Glassner, zdravniku univerze na Dunaju.
 KOSTNE BOLEZNI. Sušica.
 REVMAZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.
 GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrazlice.
 ZENSKKE BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek)
 OTROŠKE BOLEZNI. Rakitika — otrpelost.
 NERVOZA Glavobol.
 Zarki X — Diatermia — Zarki ultravioletas
 LABORATORI ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaj.
 Lastni senatorji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo
GOVORIMO SLOVENSKO
 Urnik: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9. do 12.

Pregled SAMO \$ 3.-

Ob nedeljah dopoldne pregledamo brezplačno vsakega, ki se nam predstavi s tem listom

1017 - SARMIENTO - 1017

od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

KAKO

bi se naročili na naš list?

NIČ NI LAŽJEGA

Posljite svoj naslov na:

NOVI LIST, Reconquista 268

Buenos Aires

RESTAVRACIJA VALLE, D. ESPOSITO & CASELLI

Točimo najboljša importirana vina, pristno in sveže pivo. Dobra in vsakovrstna hrana. Lepi prostori za bankete ter družinske zabave.

Igrišče za krogle, s krasnim vrtom.

Postrežba v slovenskem jeziku

Za obisk se vljudno priporočajo

LASTNIKI

Federico Lacroze 2720 — U. T. 73 (Pampa) 0883

Mr. Reeder mu je dejal, da je nameraval iti peš, pa da torej ni mogoče, da bi ga peljal.

"Mislim sem, da živite v Brackleyu...."

"Tako je, a raje hodim.... Gibanje mi dobro da."

Vztrajnost tega človeka, ki je izgledal tako zelo zadovoljen sam s seboj, ga ni presenetila. Mnogo ljudi je, ki si na vse načine prizadevajo, da bi prišli v stike z višjimi oblastmi, ki raziskujejo zločine izvršene proti bankam. Nekatere žene pri tem neka huda radovednost, pri drugih imajo vlogo bolj osebni razlogi, nekaj je pa tudi takih, ki pripisujejo g. Reederju važnost, ki je on, po njegovem lastnem mnenju, ne zasluži in o kateri bi on sam prav rad videl, da bi se skrtila na čim manjši obseg.

Mr. Hallaty je bil mož, ki se je držal ter imel izborna mnenja o svoji lastni važnosti in sposobnosti. Videlo se mu je, da je zelo zadovoljen sam s seboj. Črez nekaj dni, ko je g. Reeder jedel svoje pecivo ter pil svoj vsakdanji kozarec mleka v neki mlekarni, je smehljaljoči se človek stopil predenj ter sedel k isti mizi. Izmuzniti se, ni bilo mogoče. Detektivu ni preostajalo nič drugega, nego da je poslušal Hallatyeve teorije o zločinih, o preiskovalnih sredstvih, o pomanjkljivosti bančnih postopanj za preprečitev takšnih zločinov, pred vsem pa je moral poslušati dolgo in pohvalno razlago o govornikovi lastni zmožnosti, zunanosti in uvidevnosti.

ZA POUK IN ZABAVO

Zgodovina raket

Najstarejši sledovi o raketah segajo v stari vek, toda prva poročila, ki govorijo o njih, so dovolj temna in skrivnostna. Skoraj gotovo je, da moramo šteti znamenitega Arhatajevega goloba, ki ga srednjeveški spisi često omenjajo, med raketne iznajdbe, med mehanizme, ki se gibljejo naprej na principu povratnih sunkov. Arhitas iz Tarenta, matematik, državnik in vojskovodja, Platonov sodobnik, je med drugim izumil lesenega goloba, ki je letel na vrvi v krogu, gnala pa ga je brčkone para, ki je sunkoma uhajala iz njegove notranjosti.

Prve vesti o izumu smodniku podobnih eksplozivnih snovi, ki morejo biti podlaga za rakete, so isto tako zelo nedostopne. Kitajski general Vajsing je baje leta 1164. kot prvi uporabljal smodnik, a po vsej prilike gre tu, kakor pri ostalih poročilih iz tega časa, za neko vrsto "grškega ognja", ki ni bil eksplozivna snov, temveč mešanica lahko gorljivih snovi.

Okrog leta 1200. je Markus Grekus, menda bizantinski Grk, izdal "Knjigo o ognju", v kateri je med drugim baje učil, kako se izdelujejo rakete.

Prve določne vesti o uporabi eksplozivnih snovi s solitrom pa najdemo 1232. v neki kitajski kroniki, ki pripoveduje, da so pri obleganju nekega mesta uporabljali raketam podobne izstrelke. V Evropi omenjajo rakete, "leteče ognje", prvič 1258. v Kelmorajnu, Albertus Magnus in Roger Bacon pa dajeta navodila za izdelavo smodnika in raket. L. 1280. opisuje Arabec Hasan Abrama neke vrste torpedo z raketnim pogonom, potem so poročila o uporabi zažigalnih raket v vojne namene čedalje pogostejša, a l. 1405. opisuje Konrad Keyser že tri vrste raket, letelih, plavajočih in takšnih, ki so se premikale na vrvi.

Okoli l. 1500 naletimo že na prvega človeka, ki je bil spoznal uporabnost raketnega principa za letanje v vesolje. Kitajski mandarin Vanhu je zgradil zmaj podobno pripravo, ki naj bi jo 47 raket pogonalo v višino. Vanhu se je vsedel v ta zmaj in 47 kulijev je istočasno prižgalo rakete, ki so res istočasno eksplodirale in — raztrgale pogumnega mandarina in njegov aparat.

Šele kakšnih 200 let pozneje naletimo na poročila o vozilih, ki naj bi se gibala na raketnem principu. Holandski fizik Gravesande je l. 1721. izdal knjigo, v kateri je objavil prvi model "raketnega avtomobila". ki naj bi ga povratni sunk uhajajoče pare gnal naprej. Tega voza Gravesande, žal, ni mogel zgraditi. Idejo "raketnega letela" pa najdemo spet v poskusu Miollana in Janineta v Parizu, ki sta se hotela 1783., torej pred 150 leti, dvigniti v zrak z montgolfierom, ki bi dvignit v zrak z montgolfiero, ki bi klop uhajajoči segreti zrak. Žal pa je bilo tisti dan tako vroče, da se balon ni mogel dvigniti. Vnel se je, nestrpni gledalci so si razdelili njegove ostanke, Miollan pa je izginil z blagajno in ni bilo slišati nikoli več kaj o njem.

Proti koncu 18. stol. so začeli za kratko dobo uporabljati rakete v vojne namene. Angleži so n. pr. oblegani Kodanj popolnoma upepelili s 40.000 vžigalnimi raketami, ki jih je njihov poveljnik, sir William Congreve, izboljšal po indijskih modelih. Njegove rakete so letele kakšnih 2700 m daleč. V tej dobi je pirotehniki Claude Ruggieri v Parizu

izstreljeval raketna padala, ki so nosila razne majhne živali in tudi ovne. Hotel je na ta način izstreljevati celo ljudi, a mu je policija prepovedala takšne poskuse.

1828. so v Nemčiji prvič uporabili rakete za izstreljevanje vrvi proti naslednim brodom. Ti poskusi so se obnesli in jih reševalna služba za naselje brode posnema z velikim uspehom še danes.

Od sredine 19. stol. dalje naletimo čedalje česče na vse mogoče tipe raketnih letal, zrakoplovov, vozov in celo na vesoljske rakete. L. 1841. je Anglež Golightly dobil prvi patent za raketno letalo. L. 1891. je Ganswindt na nekem predavanju v Berlinu kot prvi razvijal resen načrt za konstrukcijo vesoljske rakete. Predlagal je polet na Mart z dinamično raketo. L. 1904. je inž. Maul konstruiral prvo raketo za fotografiranje iz višine, l. 1911. je slavni profesor Piccard napravil prve poskuse z modeli raketnih letal. Svojo idejo za polete v stratosfero je skušal tedaj uresničiti na ta način.

Po svetovni vojni se je začela prava "doba raket", ki jo je otvorila 1919 publikacija Američana Godarda o njegovem modelu raket za polete na luno. Sledil je profesor Oberth, Američan Lyon in nešteti drugi, vsak mesec nam prinese kakšen nov poskus z raketami, ki naj bi rešile vsakovrstne ideje za izboljšanje prometnih in prevoznih sredstev, za polete v vesoljstvo itd. Poleti v vesoljstvo se doslej niso uresničili ker pač še niso izumili rakete, ki bi bila kos vsem, s to idejo zvezanim problemom. Ni pa dvomiti, da bomo prej ali slej našli rešitev tudi te davne sanje človeškega rodu in tedaj šele bo napačila prava raketna doba.

Najdba dragocene zemljepisne knjige

Profesor Jordan Ivanov, član sofijske univerze, ki je nedavno odkril v rilskem samostanu starobolgarski glagolski rokopis, je našel pred kratkim v vzhodni Bolgariji geografsko učno knjigo arabskega učenjaka Idrizija. Original te dra-

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆

"Miss California"

gocene knjige je bil napisan l. 1154, a se je pozneje izgubil in danes so znani le še trije njegovi prepisi, ki jih hranijo v knjižnicah v Parizu, Londonu in Carigradu.

Pravkar odkriti rokopis je najboljši od vseh znanih prepisov. Vsebuje 70 barvnih zemljevidov in opis Balkanskega polotoka ter očet prvotne bolgarske domovine v področju Volge. Prepis je oskrbel Arabec Ahmed Ali Kudžuhiri. V 18. stoletju je kupil ta rokopis šumenski guverner Šerif paša ter ga izročil svoji džamiji Tumbul. Rokopis se zdaj prevaja ter vsebuje dragocene podatke glede na položaj Bolgarije pod bizantinskim gospodstvom.

Suženstvo v Abesiniji

Angleški poslanik je nastopil pri abesinskem cesarju zaradi lova na sužnje, ki so ga priredili abesinski rodovi v Sudanu, ki stoji pod angleškim pokroviteljstvom. Poslanik je protestiral proti požigu celih naselbin, ki so postale žrtev abesinskih prekupčevalcev s sužnji. Čile moske, ženske in otroke so lovci na ljudi odtirali v suženstvo, betežne starce pa so na mestu pomorili, da jih ne bi ovirali na pohodu. Abesinski cesar je po tem protestu odredil takošnje zasledovanje lovcev na sužnje in je dosegel, da so privedli nazaj 67 ugrabljenih žen in otrok.

Merjenje svetlobne brzine

Svetlobna brzina je, kakor znano, za vsa fiziko, kakor tudi za relativnostno teorijo, osnovna, nespremenljiva vrednost.

Tem večjo senzacijo vzbuja vest iz Amerike, po kateri je prof. Michelson z opazovalnice na Mountu Wilsonu ugotovil neko izrazito periodično nihanje te brzine.

Michelson je začel svoje poskuse v zračnem prostoru, a ker so ga atmosferske prilike stalno motile, si je izmislil brezračen, 1 miljo dolg in 90 cm širok tunel, v katerem so potekali poskusi vse bolj redno in so končno dali omenjeni rezultat.

DESET STRELOV NA SEKUNDO

"Wiener Allgemeine Zeitung" poroča, da izdelujejo v Porenski kovinski tvornici v serijah novo strojno puško modela "Stange S II, 206". Ta mitraljeza ima po dosedanjih poročilih strahovit učinek. Puško fabricirajo v največji tajnosti in skrivajo to ne le pred inozemstvom, ampak tudi pred domačim prebivalstvom.

Strojnica je izum avstrijskega inženjera Stangeja, ki je prodal svoj patent Porenski kovinarski tvornici. Strel te puške nese v daljavo 2000 m, brzi z brzino 740 m v sekundi, v minuti pa odda ta mitraljeza lahko 600 strelcev. Kljub vsemu temu tehta Stangejeva strojnica samo 8.5 kg.

UDOBNA JEČA

V kaznilnici v Zloczowu v Galiciji so odkrili zanimive stvari. Pazniki so vodili tajno izdelovalnico denarja in žganja. Delavci so bili kaznenci, ki so jim ponoči često dajali tudi "dopust", da so šli krast in vlamljati. Po izpovedih nekega bivšega jetnika so oblasti prišle na sled tem dobičkonosnim poslom.

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)

Calle Facundo Quiroga 1441

nasproti komisarije

EDINA NAŠA SLOVANSKA LEKARNA

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni.

FRANJO HUSPAUR

Restaurant Europeo

EDINO SLOVENSKO ZBIRALIŠČE

Prvovrstna kuhinja

ZABAVA IN PLES VSAKO NEDELJO POPOLDNE

Za obilen obisk se priporoča

LUKA DIVIČ

RECONQUISTA 542

U. T. 31 Retiro 1617

Kolonizacija v Malbranu

Peia. Santiago del Estero, F.C.C.A.

Vsak, ki se zanima za kolonizacijo v Malbranu, se lahko obrne na KOLONIZACIJSKI ODDELEK tukašnjega zavoda "BANCO COMERCIAL DEL PLATA", Avenida de Mayo 652, bodisi ustmeno, bodisi pismeno, in sicer v kateremkoli jeziku, tudi v slovenskem.

Kakšne ugodnosti ima kolon, ki se namerava naseliti v Malbranu, če se obrne na ta zavod?

Slehernega poljedelca, naj se namerava naseliti kjerkoli, zanima pred vsem videti z lastnimi očmi zemljo, katero mu ponujajo, da vidi kakšne vrste je, za kakšne pridelke je najbolj primerna, kakšno vodo ima in še marsikaj drugega.

Zavod gre bodočim kolonom na roko s tem, da jim omogoči brezplačno vožnjo tja in nazaj. Skupine interesentov se odpeljejo ob nedeljah zjutraj ob 8. ter se vrnejo iz Malbrana v torkih ali sredah, če so se ustavili v Malbranu več časa.

Kdor bi rad šel v Malbran, mora v sredo, ali najkasneje do četrtka opoldne, izročiti banki "cédula de identidad" ali potni list. Kdor živi v kakšni zelo oddaljeni provinci, naj prej piše na banko, da se že vnaprej določi dan vožnje in način, kako naj se izvrši. Kolon, ki se je peljal v Malbran, da si ogleda zemljo, ni nikakor obvezan kupiti "lote".

"BANCO COMERCIAL DEL PLATA" nudi nadalje kolonu, ki je tukaj sam, možnost, da kupi vozne listke za družino na mesečne obroke, plačljive tekom dveh let. To je zelo važno. Na tisoče priseljencev je, ki imajo nekaj denarja in ki bi se radi osamosvojili s tem, da si kupijo kos zemlje, na katerem bi delali. A če imajo denar za zemljo, jim pa manjka za nakup drugih potrebščin, ki so neobhodno potrebna pri obdelovanju zemlje; manjka jim tudi denar, da bi lahko spravili v Ameriko družino, brez katere ni niti misliti na čakro.

V takšnem slučaju "BANCO COMERCIAL DEL PLATA" nikakor ne prepušči svoji lažni usodi kolona, ki je kupil zemljo, marveč mu pomaga, da se v resnici osamosvoji. S tem ne vrši nikako delo usmiljenja, marveč skrbi za lastne in za kolonove koristi. O tem se vsak lahko sam prepriča in informira.

Poleg vozniških listkov na obroke pomaga banka kolonom tudi pri nakupovanju strojev, orodij, semen,

sadnih drevesc, gradbenega materiala in drugih potrebščin na obroke.

Pojasnila v kakršnikoli zadevi dobi kolon v banki sami tekom uradnih ur. Koloni, ki so se že naselili v Malbranu, so zadovoljni in cene zemljiščem bodo stalno rastle. Sedaj pa je prilika še ugodna, da se lepa in obsežna zemljišča kupijo za nizko ceno.

* * *

Vzemimo za primer lote od 100 hektarjev zemlje. Če računamo hektar po na pr. 40 pesov, bi takšno zemljišče stalo 4.000 pesov. Ker je na vsak hektar 10 pesov hipotekarnega dolga, torej pride na 100 hektarjev 1.000 pesov, mora kupec plačati lastniku 3.000 pesov, in sicer, v danem primeru, 1.500 pesov takoj, ostalo polovico pa na obroke tekom petih do desetih let in s 6 odstotnimi obrestmi. Prvih 1.500 \$ v gotovini treba plačati, ko se podpiše pogodba o nakupu in prodaji. Istočasno treba plačati še dva od sto od prodajne cene "martillero"; v našem primeru 80 pesov.

Kolon prevzame zemljišče takoj ko podpiše pogodbo in plača prvi obrok. Pogoji so ugodni, ker bo vrednost kompleksa, ki je še malo obljuden, stalno rastla, in se lahko računa, da bo zemlja dva krat toliko vredna, ko se bo na njej naselilo kakšnih 50 kolonskih družin.

V estanciji Malbran obstoja za držga (Federación Agraria Argentina), ki nakupuje vse pridelke tega okrožja po dnevnih cenah.

Malbran ima lepo lego. Leži ob reki Río Salado, ki ima mnogovrstne ribe, ki so za kolona prijetna izpolnitev hrane ter obenem razvedrilo za onega, ki se rad ukvarja z ribolovom. Na bregovih je mnogo divjih gosi in drugih ptičev. Za lovca je Malbran pravi raj.

Lastnik zemljišča bo pustil v središču kolonije prazen prostor v površini 200 hektarjev, da se bo tam ustanovila naselbina; vsak kolon bo imel pravico do pol ali enega hektarja, da si bo lahko postavil hišo in vrt.

Ščasoma, se bodo zgradile še druge stavbe kakor šola, bolnišnica, cerkev, javni uradi, prodajalne, skladišča itd. Seveda, da ne bo nespornost, je dobro podčrtati, da so to načrti za bodočnost, ki bo pa vsekakor polagoma prišla.

ŽENSKI KOTIČEK

“Ažur” kot okrasek pri oblekah

Kakor smo že poročali v prejšnji številki “Novega lista”, nam “ažur”, ki sedaj spet prihaja v modo, nudi možnost, da si s pridnostjo in spretnostjo lastnih rok izgotovimo obleke s prav čednimi okraski. Modeli, ki jih prinašamo, kakor smo obljubili, nam to nazorno kažejo.

Med tkanine, ki se bodo v bližajočem se poletju mnogo nosile, spada tudi debelo platno, na katerem se dajo doseči lepi učinki z aplikacijami “ažurja”, kakor nam kaže prvi kroj na levi strani Risba posnema kravato ter krasi obleko pod sprednjim vratnim izrezkom in na rokavih.

Tudi popoldanska obleka, naj si bo iz svile ali drugega blaga, lahko mnogo pridobi na lepoto, če se “ažurjeve” proge primerno aplicirajo. Pri tem modelu (druga slika z leve), so zanimivi lepi rokavi, ki se pod “ažurjem” močno razširijo v obliki stožca. Dobro vplivata tudi prišita žepa, ki lepo izpopolnjujeta kroj.

Celo na jopičih in lahkih površnih za zgodnje poletje pride lahko “ažur” do veljave. Enoličnost sprednjega dela jopiča na predzadnji sliki, ki je spredaj zaprt z gumbi, se da učinkovito prekiniti z “ažurjevi” programi. Nizki ovrtnik je spredaj zvezan v kravato, ki ima, kakor vidimo, na obeh koncih “ažur”.

Pri lahkem površniku iz bolj temnega blaga “ažur” lahko mnogo prispeva za oplešanje. Tak površnik lahko nosimo nad vsako obleko in bo lepo pristojal tudi če ga oblečemo na svetlo in pisano obleko, katere barva se bo rahlo, brez vsiljivosti, prikazovala izpod “ažurjevih” prog.

Glede izvedbe “ažurja” in njegove učinkovitosti na splošno, velja ono, kar smo napisali že prejšnji teden.

Migljaji za hišne gospodinje

Ako se nam naredi na ustnicah izpuščaj, ga ozdravimo takole: Na nekoliko bombaža (vate) vlijemo nekaj kapljic alkohola ali kolinske vode in s tem izmijemo izpuščaj. Še bolje pa je, če držimo bombaž nekaj časa na izpuščaju. Potem namažemo bolno mesto z vazelinom. Izpuščaj dobimo največkrat od bolnega želodca ali pa če pijemo iz kozarca ali skodelice, iz katere je pil kdo drugi in je imel enak izpuščaj.

Če imate od dela razpokane in trde roke, si jih močno namažite z vazelinom, da prodre maščoba v vse kožne luknjice; potem si jih umijte s toplo vodo in marsejskim milom.

Proti potanju nog je dobro, da si noge često umivamo v mlačni slani vodi. Ko si jih dobro obrišemo, jih drgnemo z olivnim oljem, da se maščoba utere v kožo.

Flanela pri pranju rada otrdi. Ostala bo pa lepo mehka, če primesamo vodi malo olja.

Kako odstranimo rjo iz niklastih predmetov: Najprvo namažemo predmet oziroma madež z vazelinom ali pa z oljem in pustimo par dni, da se nekako omehča. Potem pa malo odrgnemo madež s cunjico, namočeno v salmijaku. Če bi madež še ostal, kanemo nanj kapljico kloridne kisline, razredčene z vodo; treba pa je jako hitro obrisati. Potem se nikel dobro omije in ko je suh, ga še izbršemo.

Najlepša iz Sev. Amerike: V Atlanti Cityju so izvolili 16 letno dekle Marion Bergenon za “Miss America 1933”

MEDICINAL NEWS

Največja klinika v Buenos Aires

katera ima 12 posebnih konzultorijev za razne bolezni, in jim načeljuje zdravniki — ravnatelj

Oddelek za Moške

Vodja Dr. Bacigalupo, bivši zdravnik pri “Departamento de Higiene” ter bivši ravnatelj italijanske bolnice v Rosariju

ODDELEK ZA SPOLNE BOLEZNI

Na mesečne obroke od 10.— pesov

Temeljito zdravljenje kapavice, zastarele in začetne, in tudi njenih posledic, kakor bolezni mehurja, obisti, prostate ter spolne slabosti.

Zdravijo se v tej kliniki bolni na kapavici:

C. R. — Preko pet let zastarela kapavica: popolno ozdravljenje se doseže v dveh mesecih.

L. F. P. — Kapavica in akutna cistitis: Ozdravljenje se doseže v enem mesecu.

B. Q. — Urethritis ter akutna kapavica: Ozdravljenje tekom 10 dni.

606 IN 914

Ta oddelek vodi specializiran zdravnik bolnice Ramos Mejia. Z modernim zdravljenjem se dosežejo najugodnejši uspehi SLABOST: Posebno zdravljenje do popolnega okrevanja

Oddelek za Ženske

Vodja Dr. A. Antonelli, zdravnik bolnic Rawson in Ramos Mejia

PORODI: normalni in težki

BOLEZNI: maternice, jajčnikov, žlez itd. Metritis, vaginitis, polipi, zastrupljenje, dismeroneas, mesečno pranje, beli tok.

GLAVNI KLINIČNI ODDELEK

Bolezni: pljuč, jetika, srce; želodčne bolečine, živčne bolezni in bol. mehurja.

Revmatizem.

SIBKOST: Zdravljenje z injekcijami brez bolečin.

HEMOROIDI: Radikalno zdravljenje brez operacije.

BOSIO: Najmodernejše metode za popolno ozdravljenje.

Oddelek X-Žarkov

Popolne moderne instalacije

Radioskopija in radiografija 10.— pesov

Teleradiografija

ODDELEK ZA ZDRAVLJENJE Z ELEKTRIČNIM TOKOM

Najmodernejši stroji

POSEBEN ODDELEK ZA OTROŠKE BOLEZNI

LABORATORIJSKI ODDELEK

Vsakovrstne analize. Laboratorije je organiziral zdravnik, ki ima dvajset let izkušenj v evropskih in tukajšnjih bolnicah

Analize krvi, seča, pljunka. Céfalo raquídeo. Líquido de punción. Wassermannove in Khanove analize

SANATORIJSKI ODDELEK

Ker razpolaga naš zavod z obsežnimi prostori, se vam nudi prilika, da nam izročite v oskrbo in za zdravljenje slehernega bolnika, in sicer za nizke cene. Zdravili ga bodo zdravniki, ki imajo dolgotletne izkušnje iz evropskih bolnic: berlinskih, pariških, dunajskih itd., kakor tudi tukajšnjih.

POMNITE:

Ko čutite, da niste zdravi, pridite k nam, kjer vas bodo pregledali strokovnjaki, ki prav tako postopajo z revežem kakor z bogatinom.

KONZULTACIJE SO BREZPLAČNE

ZDRAVIMO TUDI NA MAJHNE MESEČNE OBROKE

Naši zdravniki, katere vodijo plemeniti cilji, so prepričani, da vršijo človekoljubno nalogo s tem, da iščejo leka za vašo bolezen ter prinesejo na ta način mir v vaše domove.

NE POZABITE:

Oči, nos, grlo, sluh, srce, pljuča, želodec, sušica, prebavni organi, slaba prebava, spolne bolezni, slabost.

ZENSKÉ BOLEZNI: maternica, kožne bolezni, mesečno pranje, sifilis, kapavica. — Revmatizem. Krvne bolezni. Živčne bolezni.

GOVORIMO SLOVENSKO

Sprejemanje strank od 9.—12. in od 15.—21.

Ob nedeljah in praznikih od 9—12.

U. T. 35, Libertad 5410

28 SUIPACHA 28

GOSPODARSKE VESTI

Tovorni promet v Jugoslaviji

Dočim je bilo število na jugoslovanskih železnicah natovorjenih vagonov v prvem letošnjem četrtletju nekoliko večje nego lani (namreč 285.299 vag. nasproti 236.155 lani) je tovorni promet v drugem letošnjem četrtletju nekoliko zaoostal za lanskim letom; skupaj je bilo v drugem četrtletju natovorjenih 314.370 vagonov nasproti 349.658 v lanskem drugem četrtletju. Zastoj nasproti lanskemu letu je bil zlasti v aprilu. V tem mesecu je znašal primanjkljaj nasproti lanskemu letu 22.138 vagonov. V prvem polletju zadnjih let je bilo na naših železnicah natovorjeno naslednje število vagonov:

I. polletje 1929.	716.091
I. polletje 1930.	697.534
I. polletje 1931.	703.997
I. polletje 1932.	633.273
I. polletje 1933.	599.669

Nasproti lanskemu letu je bilo torej število natovorjenih vagonov za 5,8 o/o manjše, nasproti prvemu polletju 1931. pa za 15 o/o.

Da ni železniški promet letos v večji meri nazadoval, je pripisati dejstvu, da se je letos skupna količina izvoza nasproti lanskemu letu povečala za 22.541 vagonov (od 108.354 na 130.895 vagonov). Od tega povečanega izvoza je šlo v prid železnice 10.400 vagonov.

Navzlic temu, da se je železniški tovorni promet nasproti lanskemu letu skrčil le za slabih 6 o/o, je oddaja premoga našim železnicam hudo nazadovala. Premogovniki v dravski banovini so letos v prvem polletju oddali železnicam le 198.074 ton premoga (lani 256.219 ton), to je za 22,7 o/o manj nego lani.

JUGOSLOVANSKA INSOLVENČNA STATISTIKA.

Jugoslovanski državni statistični urad je objavil podatke o gibanju insolvent v mesecu avgustu, ki kažejo enako sliko kakor prejšnje mesece. Število konkurzov in poravnalnih postopanj je izredno nizko, ker se insolventni dolžniki zatekajo predvsem v posredovalna postopanja, o katerih pa žal državni statistični urad ne vodi evidence in so tudi privatne statistike pomanjkljive. Naslednja statistika nam spričo letošnjega vala posredovalnih postopanj torej ne nudi popolne slike. V avgustu je bilo v naši državi 17 konkurzov (lani 37) in 14 prisilnih poravnalnih postopanj (lani 96) skupaj torej le 31 insolvent (lani 133) nasproti 28, 29, 30, 38, 45, 63 in 86 v predhodnih 7 mesecih. Gibanje insolvente v prvih 8 mesecih t. l. v primeri s prejšnjimi leti nam kaže naslednja primerjava:

jan.-sept.	konk.	postop.	skupaj
1930	473	81	554
1931	328	484	812
1932	521	864	1385
1933	202	148	350

Skupaj smo imeli v prvih 8 mesecih t. l. komaj 350 insolvent. Seveda pa je treba upoštevati, da imamo poleg teh insolvent še posredovalna postopanja, ki jih je bilo doslej odprtih po privatnih cenitvah že nad poldrugi tisoč. — V dravski banovini smo imeli v avgustu 3 konkurze (lani 6) in 3 poravnalna postopanja (lani 28), skupaj torej 6 insolvent (lani 34). Od začetka leta pa je bilo v Sloveniji 39 konkurzov (lani 61) in 38 poravnalnih postopanj (lani 147), skupaj torej 77 insolvent nasproti 208 v istem razdobju lanskega in 105 v istem razdobju predlanskega leta.

SKLAD ZA BREZPOSELNE V BEOGRADU

Po iniciativi podpornega sklada delavskih ustanov se je vršila v beograjski Delavski zbornici konferenca, ki je razpravljala o ustanovitvi posebnega sklada za podpiranje brezposelnih delavcev v zimskem času. Mestni občini je bil že poprej stavljen predlog, naj bi se v to svrhu uvedel začasni gostilniški in kavarniški davek, ki naj bi se stekal v ta sklad. Konference so se udeležili zastopniki občine ministrstva socialne politike. Delavske zbornice, borze dela in krajevne odbora Rdečega križa. Konferenca je imela precejšen uspeh že zaradi tega, ker je zastopnik občine izjavil, da bo občina prispevala v sklad za podpiranje brezposelnih 100.000 Din. Delavska zbornica in Borza dela prispevata po 50.000 Din. iz podpornega sklada delavskih ustanov se bo izplačalo 25.000 Din. Rdeči križ pa je obljubil 35.000 Din. in bodo te svatetvorile osnovni kredit podpornega fonda. Znatno prispevek se pričakuje tudi od vlade, občinska uprava pa bo na prihodnji svoji seji sklepala o uvedbi predlaganega kavarniškega davka ali pa o zvišanju svojega prispevka. Na konferenci je bil izdelan tudi načrt nabiralne akcije.

PODZEMSKA ŽELEZNICA V MOSKVI

Iz Moskve poročajo, da napredujejo dela za zgraditev podzemne železnice z veliko naglasi. Skupna dolžina vseh podzemskih prog bo 89 km. Trenutno delajo na prvem odseku v mestnem centru, kjer so doslej pripravili vse potrebno za prvih 12 km podzemne proge. Ta odsek bodo izročili prometu 7. novembra 1934, ob 17. obletnici oktobrske revolucije. Z gradbenimi deli je zaposlenih 10.000 delavcev in mnogo inozemskih strokovnjakov.

Dr. J. HAHN

ŽENSKÉ BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: KAPAVICA

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klični na dom: U. T. 47 Cuyo 7601
Sprejema od 3. do 8. zvečer
NIZKE CENE

MALI OGLASI

Traductora Pública Nacional — Mihca D. Hočevar, dipl. na tuk. univerzi, se pripravlja za vsakovrstne prevode, pravomočne pred tuk. oblastmi. Tucumán 586, U. T. 31 (Retiro) 3168.

Foto "Dock Sud". — Marko Radali, specialist v mod. silkanju. Za vsakih šest silk daruje eno veliko v barvah. Facundo Quiroga 1275, Dock Sud.

SIVILJA — MODISTKA

izdeluje po najnovejši modi suknje, jopice, obleke fantazija in plesne toalete. MARIJA KOJANEC CALDAS 1370 dpt. 8 (nasproti nemškega pokopališča Chacarita).

Krojačnica in trgovina

z vsemi moškimi potrebščinami. Na izbero Vam nudi po zmernih cenah vsakovrstno angleško blago, kakor tudi vsake vrste vzorce.

Sebastijan Mozetič

Calla OSORIO 5025 - PATERNAL

HOTEL BALCANICO

Lastniki bratje Veljanoviči

25 DE MAYO 724 BUENOS AIRES

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvovrstna postrežba in zmerne cene.

Restavracija v prvem nadstropju

Dobra pijača in zdrava domača hrana. Jogurt

VREDNOST DENARJA

Banco de la Nación je včeraj plačeval: računal:

za:		
100 dmarjev	5.05	6.05
100 lir	20.55	22.85
100 šilingov	42.25	49.25
100 csl. kron	11.20	13.05
100 peset	34.70	36.35
100 USA-dolarjev	251.90	288.90
100 fr. frankov	15.30	17.00
1 funt šterl.	11.95	13.45
100 nem. mark	93.55	103.55

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope bodo prispeli:

V oktobru:

- 16. — Monte Olivia
- 18. — Lipari in Cabo San Antonio
- 21. — Zeelandia in H. Patriot
- 24. — General Artigas
- 27. — Almanzora
- 31. — Formose in Sierra Salvada

V novembru:

- 3. — Avila Star
- Proti Evropi bodo odpuli:
- 15. — Campana
 - 18. — Asturias
 - 19. — Highland Brigade
 - 19. — Almeda Star
 - 20. — Madrid in Pr. Maria
 - 25. — Lipari
 - 26. — Zeelandia, Cabo S. Antonio in M. Olivia

V novembru:

- 1. — Almanzora
- 12. — H. Patriot

Instituto Médico 339 Callao 339 Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salavery, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.

Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vse kliente zdravijo zdravniki specialisti

SIFILIS. 606—914. — Moderno zdravljenje.

KAPAVICA. — Moderno zdravljenje brez bolečin. Prostatitis, vnetja in spolne bolezni.

KRVNE BOLEZNI. — Slaba kri — Šibkost.

SRCE. — Srčne napake — hibe.

ŽELODEC. — Čreva — kislina — jetra.

Pri zelodčnih boleznih se odpravi njih vzrok. Zdravljenje po načinu profesorja Glassnerja, zdravnika dunajske univerze.

KOSTNE BOLEZNI. Sušica.

REVMATIZEM in OBISTI. Kila — zbadanje.

GRLO, NOS, UHO. Zdravljenje mrzlice.

ŽENSKÉ BOLEZNI. Maternica, jajčnik, čiščenje (posebni oddelek).

OTOSKE BOLEZNI. Rakitis — otrpelost.

NERVOZNOST. Glavobol.

Žarki X — Diatermia — Ultravioletni žarki

LABORATORIJ ZA KRVNE ANALIZE — Wasserman — Tur — Izpuščaji — lišaji.

Lastni sanatoriji z nizkimi cenami — Operacije za vse bolezni: jetra, obisti, želodec, maternica, spolovilo

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

PREGLED \$ 3.—

339 Callao 339

IZPLAČA SE VAM O B I S K A T I

BANCO COMERCIAL DEL PLATA

AVDA. DE MAYO 652 - U.T. 33-1333 - BUENOS AIRES

KO HOČETE NALOŽITI DENAR ALI GA NAKAZATI. KO HOČETE KUPITI VOZNE LISTKE, KREDITNA PISMA ITD. TER

V E D N O

Ko rabite kakršnokoli pojasnilo v bančnih poslih. Dobili boste vse potrebne nasvete in navodila

V

SLOVENSKEM ODDELKU